

OVERVÅGNING AF YNGLEFUGLE I VEJLERNE 2008

Arbejdsrapport fra DMU nr. 251 2009

DANMARKS MILJØUNDERSØGELSER
AARHUS UNIVERSITET

[Tom side]

OVERVÅGNING AF YNGLEFUGLE I VEJLERNE 2008

Arbejdsrapport fra DMU nr. 251 2009

Henrik Haaning Nielsen
Jørgen Peter Kjeldsen

ornit.dk

Datablad

- Serietitel og nummer: Arbejdsrapport fra DMU nr. 251
- Titel: Overvågning af ynglefugle i Vejlerne 2008
- Forfattere: Henrik Haaning Nielsen & Jørgen Peter Kjeldsen
Institution: ornit.dk
- Udgiver: Danmarks Miljøundersøgelser©
Aarhus Universitet
URL: <http://www.dmu.dk>
- Udgivelsesår: Juni 2009
Redaktion afsluttet: Maj 2009
Redaktion: Tommy Asferg
Faglig kommentering: Stefan Pihl
- Finansiel støtte: Aage V. Jensens Naturfond
- Bedes citeret: Nielsen, H.H. & Kjeldsen, J.P. 2009: Overvågning af ynglefugle i Vejlerne 2008. Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet. 34 s. – Arbejdsrapport fra DMU nr. 251. <http://www.dmu.dk/Pub/AR251.pdf>
- Gengivelse tilladt med tydelig kildeangivelse
- Sammenfatning: I rapporten fremlægges resultater af overvågning af udvalgte arter af ynglefugle på Fuglebeskyttelsesdirektivets Bilag I samt enkelte andre arter i Vejlerne i 2008. Overvågningen var i 2008 koncentreret om bl.a. rørdrum, sorterne og plettet rørvagtel. Der blev kortlagt 170 territorier af rørdrum, hvilket er en fremgang i forhold til de foregående tre år. Sortternebestanden blev opgjort til 29-40 par, men ternerne havde svært ved at etablere sig på grund af tilgroning på ynglepladserne, og selvom fuglene gjorde to forsøg lykkedes det ikke at få unger på vingerne. Plettet rørvagtel havde med blot fem registrerede fugle en af de dårligste ynglesæsoner nogensinde.
- Emneord: Vejlerne, ynglefugle, overvågning.
- Layout: Grafisk værksted, DMU Silkeborg
Tegning/fotos: ornit.dk. GIS kort med ynglefugleudbredelser, slåningsområder m.v. er fremstillet på DMU's GIS-værktøjer og plottet med Danmarks Digitale Orthofotos DDO 2008 (DDO®, copyright CO-WI) som baggrund.
- Forsidefoto: Rørdrum ved Glombak. Foto: Henrik Haaning Nielsen, ornit.dk.
- ISSN (elektronisk): 1399-9346
- Sideantal: 34
- Internetversion: Rapporten er tilgængelig i elektronisk format (pdf) på DMU's hjemmeside <http://www.dmu.dk/Pub/AR251.pdf>

Indhold

Sammenfatning 5

1 Indledning 6

1.1 Baggrund og formål 6

2 Undersøgelsesområde 7

3 Metoder 8

3.1 Engfugle 8

3.2 Sortterne 8

3.3 Øvrige kortlægninger 8

3.4 Fysiske forhold 9

3.5 Driftsforhold 9

4 Resultater og konklusioner 10

4.1 Fysiske forhold 10

4.2 Ynglefugle 20

5 Litteratur 32

Danmarks Miljøundersøgelser

Faglige rapporter fra DMU

[Tom side]

Sammenfatning

Aage V. Jensen Naturfond og DMU indgik i begyndelsen af 2007 en samarbejdsaftale om overvågning af ynglefugle i Vejlerne og på Harboøre og Agger Tanger samt trækfugle i Vejlerne. Konsulentfirmaet ornit.dk fik til opgave at gennemføre den praktiske del af overvågningen. Denne rapport præsenterer resultaterne af overvågningen af ynglefugle i Vejlerne i 2008.

Formålet med ynglefugleovervågningen i Vejlerne er at bidrage til NOVANA-overvågningen af ynglefugle. Denne overvågning sigter i første række på at opfylde Danmarks forpligtelser i forhold til EF-fuglebeskyttelsesdirektivet. Metoderne til overvågningen er fastlagt i tekniske anvisninger.

NOVANA-overvågningen af ynglefugle var i 2008 koncentreret om bl.a. rørdrum, sorterne og plettet rørvagtel.

Der blev kortlagt 170 territorier af rørdrum, hvilket er en fremgang i forhold til de foregående tre år. Sortterne havde svært ved at etablere sig på grund af tilgroning på ynglepladserne. Fuglene gjorde to forsøg uden at det lykkedes at få unger på vingerne. Bestanden blev opgjort til 29-40 par. Plettet rørvagtel havde med blot fem registrerede fugle en af de dårligste ynglesæsoner nogensinde.

Overvågning af trækfugle i Vejlerne indgår i NOVANA-databasen direkte og vil ikke blive præsenteret i en egentlig rapport.

1 Indledning

1.1 Baggrund og formål

Aage V. Jensen Naturfond og DMU indgik i begyndelsen af 2007 en samarbejdsaftale om overvågning af fugle på udvalgte lokaliteter i Nordjylland. Der overvåges dels et udvalg af ynglefugle i Vejlerne og på Harbøre og Agger Tanger, og dels gennemføres 10 optællinger af vandfugle i Vejlerne fordelt på alle måneder på nær juni og juli.

Overvågningen af ynglefugle i Vejlerne har til opgave at bidrage til NOVANA-overvågningen af ynglefugle, som er iværksat for at opfylde Danmarks forpligtelser i forhold til EF-fuglebeskyttelsesdirektivet. Denne overvågning skal føre til samlede vurderinger af de enkelte arters bevaringsstatus i Danmark som præsenteret i Pihl m.fl. (2003).

Ynglefuglene i Vejlerne er tidligere blevet overvåget med stor grundighed i perioden 1978-2003 af Vejlernes Feltstation. I feltstationens arbejdsprogram indgik årlige kortlægninger af ynglefugle i Vejlerne og de nærmest tilliggende randområder. En samlet bearbejdning af det indsamlede datamateriale er foretaget af Kjeldsen (2008).

I perioden efter 2003 har Viborg og Nordjyllands Amter sammen overvåget det begrænsede antal arter, som har indgået i de årlige NOVANA-programmer for 2004, 2005 og 2006 (Søgaard m.fl. 2006 og 2007). Fra 2007 er denne opgave overflyttet til Miljøcenter Aalborg.

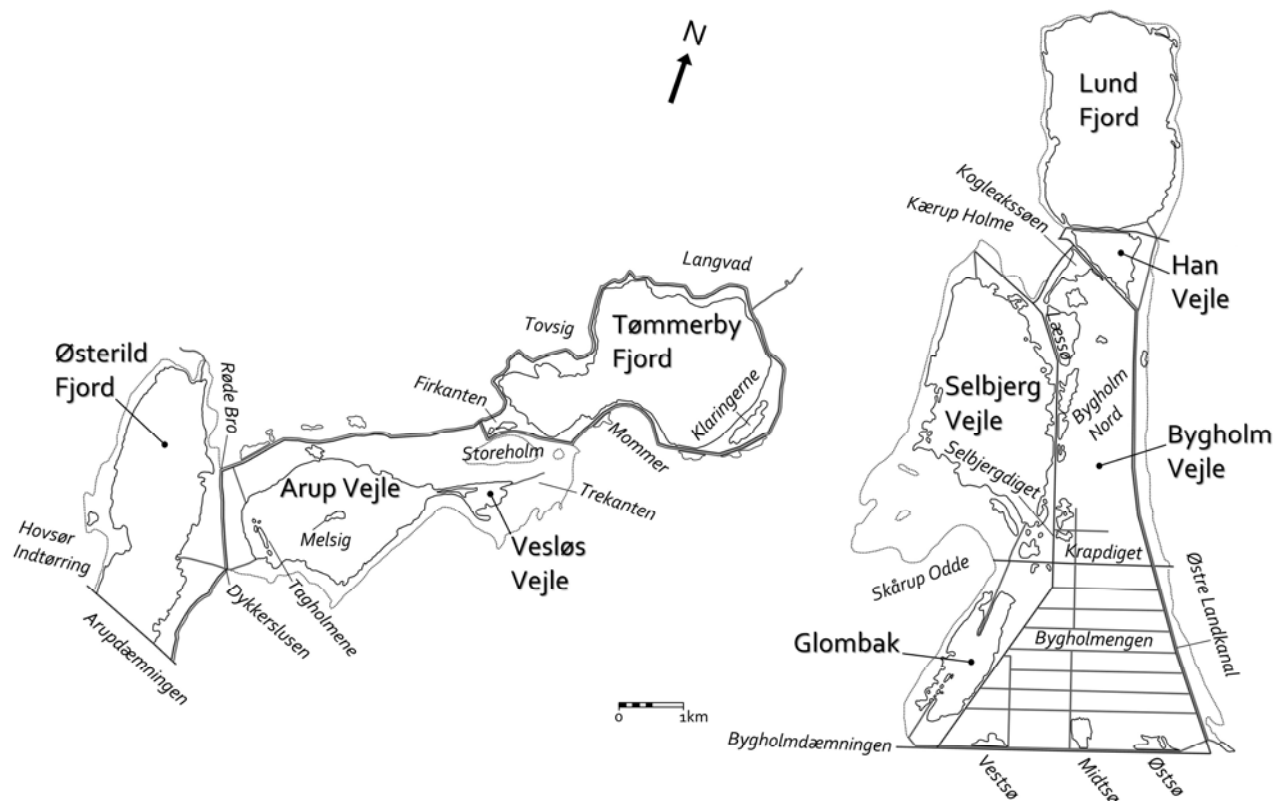
I 2005 og 2006 er der yderligere blevet gennemført optællinger af udvalgte arter (Nielsen 2006a, 2006b). Disse tællinger blev finansieret af Aage V. Jensen Naturfond.

Tak

Aage V. Jensen Naturfond takkes for adgangstilladelser til reservatet og et godt samarbejde i det hele taget. Dette er i praksis sket gennem Mogens B. Andersen og Poul Hald Mortensen. Martin Lund og Jan Haaning Nielsen takkes for hjælp ved gennemgang af Bygholmengen samt supplerende observationer. Susanne Bruun, Helge Røjle Christensen, Steen Brølling, Poul Hald Mortensen, Inge Marie Fruelund, Jens Frimer Andersen, Carsten Krog Pedersen og Morten Kirk takkes for supplerende observationer gennem yngletiden.

2 Undersøgelsesområde

Optællingerne af ynglefugle i Vejlerne i 2008 er blevet gennemført i reservatet Vejlerne delt op i Vestlige Vejler, som består af Østerild Fjord, Arup Vejle, Vesløs Vejle og Tømmerby Fjord, og Østlige Vejler, som omfatter Bygholm Vejle, Glombak, Selbjerg Vejle, Han Vejle og Lund Fjord (Fig. 1). I det omfang overvågede arter er fundet ynglende i randområderne i umiddelbar tilknytning til reservatet, er disse registreringer medtaget.

Figur 1. Afgrænsning af Vejler-reservatet med de mest anvendte stednavne.

3 Metoder

Metoderne til overvågning af ynglefugle under NOVANA er beskrevet i en teknisk anvisning (Pihl & Kahlert 2004).

3.1 Engfugle

Bygholmengen blev dækket ved to optællinger af ynglefugle i henholdsvis starten af maj og starten af juni. I maj kortlagdes de territoriehævede engryler, store kobbersnepper og viber. Ved juni-gennemgangen blev overvejende registreret ungevarslenende engryler, brushøns og rød-ben.

Da engrylen er dækket ved begge kortlægninger af Bygholmengen, er par/territorier registreret i juni regnet som nye, hvis de er kortlagt længere end 200 m fra fugle kortlagt i maj.

Engene rundt om Vesløs-Arup Vejle samt østsiden af Østerild Fjord blev dækket ved fjernkortlægning i maj og ved en gennemgang i juni med henblik på at kortlægge de samme arter som på Bygholmengen. Ved fjernkortlægning forstås kortlægning, som udføres fra enkelte velegnede observationspunkter.

3.2 Sortterne

Der er gennemført en optælling af antallet af fugle i kolonierne under overflyvning af potentielle prædatorer. Desuden er fuglenes ynglesucces efterfølgende registreret ved optælling af flyvedygtige unger.

3.3 Øvrige kortlægninger

Der er ud over kortlægninger af engfugle og sortterne gennemført kortlægninger af en række arter på EF-fuglebeskyttelsesdirektivets Bilag 1:

Rørdrum er kortlagt ved registrering af paukende hanner. Denne art er dækket gennem få men målrettede kortlægninger i alle rørskovsområder med hovedvægt på april måned og første halvdel af maj på dage og nætter med stille vejr.

Rørhøg er kortlagt ved observationer af territorial adfærd gennem hele ynglesæsonen. Der er ikke foretaget registrering af de enkelte pars ynglesucces.

Plettet rørvagtel er kortlagt ved natlytning i alle relevante områder gennem hele ynglesæsonen suppleret med indrapporteringer fra lokale ornitologer og data fra DOFbasen.

Trane er kortlagt gennem observationer af territorial adfærd hos stationære par igennem hele foråret i potentielle yngleområder. Fuglene har senere været observeret for at følge deres ynglesucces.

Klyde er overvåget gennem fjernkortlægning af kolonierne på Bygholmen og i de Vestlige Vejler i maj.

Dværgmåge er registreret ved kortlægning af yngleaktivitet, og arten er målrettet eftersøgt i områder med hættemågekolonier.

Havterne er overvåget gennem fjernkortlægning af ynglepar på Bygholmen.

Fjordterne er overvåget gennem registrering af alle kolonidannelser i hele undersøgelsesområdet i ynglesæsonen.

3.4 Fysiske forhold

Vandstanden i Vejlerne er overvåget ved aflæsninger af en række vandstandsskalaer placeret i alle de overordnede vandsystemer. Skalaerne er nivellerede i forhold til DNN (Dansk Normal Nul). Aflæsningerne er foretaget en gang om måneden, og derudover er skalaen for Bygholmen ved Centralslusen blevet aflæst, når der har været lejlighed til det.

Saltholdighed (salinitet) er målt på en række målestationer i de overordnede vandsystemer en gang om måneden. Vandprøver er indsamlet i prøveflasker, og målingerne er udført med et WTW Conductivity Meter 315 i.

3.5 Driftsforhold

Under ynglefuglekortlægningerne er der gjort iagttagelser af driftsforhold, som kan have betydning for ynglefuglene. Mogens B. Andersen har oplyst antallet af græssende kreaturer.

Der er i 2008 taget en ny driftsplan i brug, som anviser retningslinjer for forvaltningen af Vejlerne (Riis 2007).

4 Resultater og konklusioner

4.1 Fysiske forhold

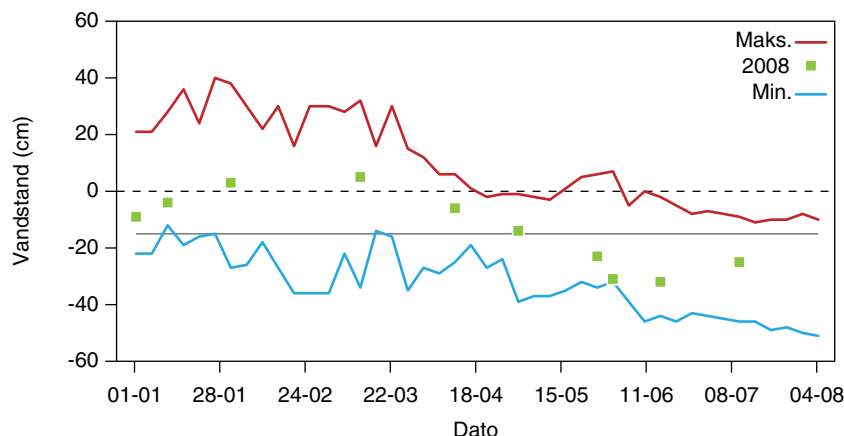
4.1.1 Vandstand

Der er indsamlet vandstandsdata fra januar til slutningen af juli 2008, dvs. selve yngleperioden og månederne inden. Disse data sættes i forhold til erfaringer med vandstandens indflydelse på ynglefuglene, som er indsamlet igennem hele feltstationsperioden 1978-2003 (Kjeldsen 2008).

Normalt er der i hele området en høj vintervandstand i januar-marts med et faldende niveau gennem forårs månederne. Nedbørsmængden, fordampningen og afstrømningen til Limfjorden er bestemmende for vandstanden. Vandstandsregulativer påbyder, at afvandingskanalerne for det meste af Vejlerne skal have frit afløb til Limfjorden. Undtaget fra denne regel er Bygholm Vejle, Han Vejle og Tømmerby Fjord, der er selvstændige vandsystemer, som periodevis opstemmes. Der udledes således kun sjældent vand fra Tømmerby Fjord og Han Vejle. I Bygholm Vejle har vandet nord for Krapdiget siden 1994 været permanent opstemmet bag diger, mens der i Centralslusen ved Midtsø, som regulerer vandstand på Bygholmengen syd for Krapdiget, de fleste år har været isat stemmebrædder i kote -15 cm DNN i perioden marts-september. Fordampning kan dog selv ved opretholdelse af stem føre til sænkning af vandstand og udtørring.

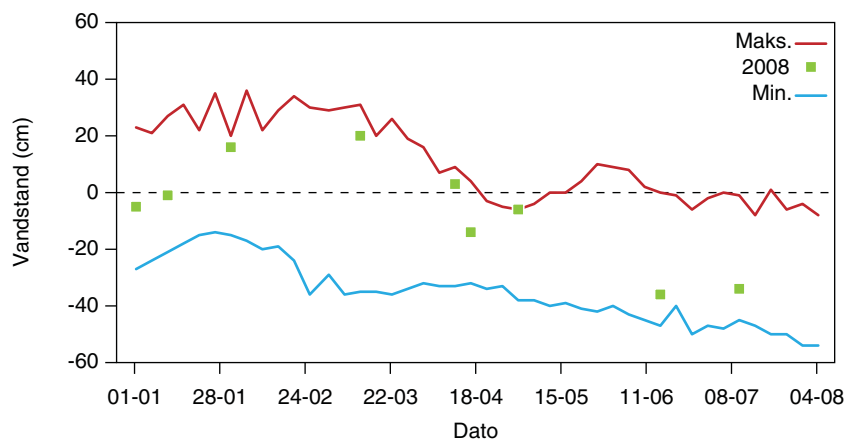
Vandstanden på Bygholmengen aflæses ved Centralslusen ved Midtsø (Fig. 2). Der var i 2008 en forholdsvis lav vintervandstand i januar, men en ret konstant og relativt høj vandstand gennem februar og marts. Foråret var kendetegnet ved, at der ikke skete markante udledninger af vand; til gengæld betød en langvarig tørkeperiode i maj-juni, at engen blev meget udtørret. En ny praksis som foreskrevet i driftsplanen blev taget i anvendelse. Praksis består i, at der udledes vand, når forholdene tillader det, indtil en vandstand på -15 cm DNN er nået senest 1. april; herefter opretholdes stemmet i kote -15. Det betyder, at der de fleste år vil kunne fastholdes en relativt høj vandstand gennem etableringsperioden i yngletiden, samt et vandstandsniveau, der tilgodeser såvel drift som engfugle (også de kolonirugende arter). I 2008 indtraf imidlertid en tørkeperiode fra anden halvdel af maj. Det betød en drastisk sænkning af vandstanden til et meget lavt niveau i juni, hvilket fik konsekvenser for de sent ynglende engfugle, hvor især rødben viste tilbagegang, og det må formodes, at ynglesuccesen for engryle, rødben og brushane har været lav.

Figur 2. Vandstands aflæsninger januar-juli 2008 ved Centralslusen ved Midtsøen på Bygholmengen (punkter) samt intervallet af maksimums- og minimumsmålinger fra feltstationsperioden 1978-2003 (tynde linier). Desuden er vist opstemningstærskelen på -15cm DNN (stiplet).

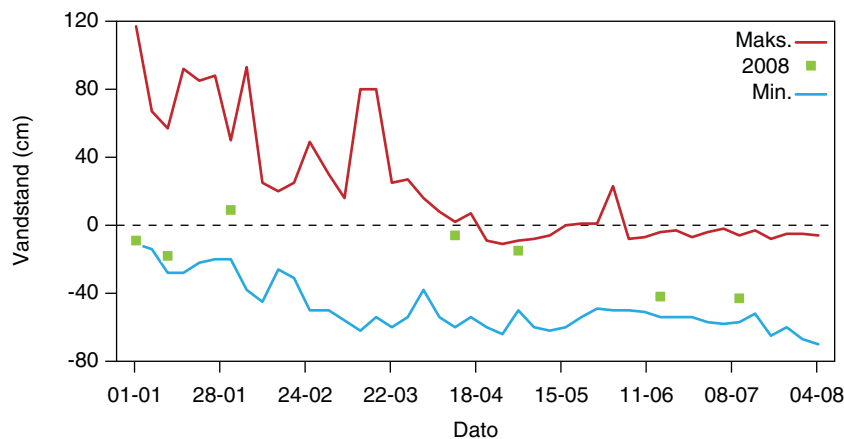
Vandstanden i Selbjerg Vejle og Glombak, som er forbundet via en kanal, aflæses ved Krap i vestenden af Krapdiget (Fig. 3). Værdierne var lave i januar, men niveauet steg markant i februar og marts, hvorefter der igennem yngletiden frem til midten af maj var høje og optimale vandstandsværdier. I forbindelse med den efterfølgende tørkeperiode faldt vandstanden til meget lave værdier i juni. Vandstanden i disse søer påvirker først og fremmest store rørskovsområder og dermed områder for rørskovsfugle som rørdrum, vandrikse og rørhøg. Disse arter er afhængige af, at rørskoven ikke tørrer ud for tidligt. Området har derfor størst værdi for fuglene, hvis der sker en jævn og ikke for pludselig afstrømning.

Figur 3. Vandstands aflæsninger fra Selbjerg Vejle og Glombak januar-juli 2008, fra målestationen ved vestenden af Krapdiget (punkter) samt intervallet af maksimums- og minimumsmålinger fra feltstationsperioden 1978-2003 (tynde linjer).

Vesløs/Arup Vejler er forbundet med Østerild Fjord gennem en kanal via Dykkerslusen, hvor vandstanden aflæses (Fig. 4). Der var tale om meget lave vandstandsværdier i januar, hvorefter vandstanden steg ganske markant gennem februar og marts. Niveauet var dog slet ikke på niveau med 2007, og da tørkeperioden indtraf i maj og juni, resulterede det i lave vandstandsforhold og meget tørre enge med lave tætheder af ynglefugle. Vandstanden i Vesløs/Arup Vejler påvirker især vigtige engområder med potentiale for store bestande af ænder og vadefugle. For tørre forhold har en negativ indvirkning på disse fugles ynglemuligheder.

Figur 4. Vandstands aflæsninger fra Vesløs/Arup Vejler og Østerild Fjord januar-juli 2008, fra målestationen ved Dykkerslusen (punkter) samt intervallet af maksimums- og minimumsmålinger fra feltstationsperioden 1978-2003 (tynde linjer).

Vandstanden i Tømmerby Fjord, Han Vejle og Bygholm Nord er sikret gennem permanent opstemning. Årets aflæsninger viste en lavere vandstand i januar end året før, men lå i de efterfølgende måneder på niveau med 2007, bortset fra at vandstanden i Tømmerby Fjord var væsentligt højere i februar, og i Han Vejle var den højere i april og maj. I Bygholm Nord var vandstandsniveauet højere end i 2007 i hele perioden. Fælles for disse tre lokaliteter var, at der gennem maj og juni skete en betragtelig fordampning, hvorfor vandstanden nåede meget lave værdier i juni og juli.

Set i et lidt længere perspektiv er der sket en sænkning af vandstanden i Bygholm Nord. I årene 1997-2001 var vandstanden her på sit højeste niveau, med gennemsnit for første halvår (januar-juni) mellem 28 og 34 cm DNN. I 2007 var gennemsnittet 22 cm, og i 2008 25 cm. Dette vandområde er et bassin, omkranset af diger på alle sider blot med en enkelt reguleringsmulighed, idet der findes et stem i diget mod Selbjerg Vejle, som dog næppe har nogen større effekt. Derimod ser det ud som om, at Selbjergdiget på visse punkter er blevet svagere, og den 20. april 2008 sås flere steder, hvor vandet strømmede fra Bygholm Nord til Selbjerg Vejle over diget ved en vandstand på ca. 28 cm DNN (Fig. 5 og 6). Som påpeget i driftsplanen (Riis 2007) er det formentlig nødvendigt at forstærke diget for at sikre, at der fortsat holdes en høj vandstand i rørskoven i Bygholm Vejle nord for Krapdiget.

Figur 5. Kortlægning af steder på Selbjergdiget, hvor vand fra Bygholm Vejle Nord løber over ved høj vandstand, 20. april 2008 (se tekst).

Figur 6. Overløb af vand fra Bygholm Nord til Selbjerg Vejle over Selbjergdiget, 20. april 2008. Foto: Jørgen Peter Kjeldsen, ornit.dk.

4.1.2 Saltholdighed

Resultaterne af saltholdighed er målt på en række stationer som led i overvågningsprogrammet af vandfugle (Tabel 1).

Table 1. Saltholdighed målt i april-juni 2008 på målestationer forskellige steder i Vejlernes vandsystemer.

Målestation	April	Maj	Juni	Gennemsnit
Lund Fjord v. jernbanedæmningen	0,0	0,0	0,0	0,0
Han Vejle	0,0	0,0	0,0	0,0
Kogleakssøen	0,1	0,1	0,3	0,2
Bygholm Nord SØ v. Krapdiget	0,1	0,2	0,4	0,2
Bygholmengen NV v. Krapdiget	2,0	3,8	0,2	2,0
Bygholmengen NØ v. Krapdiget	1,9	1,3	0,0	1,1
Bygholmengen v. Centralslusen	1,7	2,2	11,4	5,1
Selbjerg Vejle/Glombak v Krapdiget	0,1	0,1	0,3	0,2
Tømmerby Fjord v. Mommer	0,0	0,0	0,0	0,0
Vesløs Vejle v. Trekanten	0,1	0,0	1,3	0,5
Arup Vejle/Østerild Fjord v. Dykkerslusen	1,0	1,8	1,4	1,4
Østerild Fjord v. Arupdæmningen	2,7	3,1	6,1	4,0

Vejlernes økosystemer er tilpasset ferskvand, især i den nordlige del af området (Lund Fjord og Tømmerby Fjord). Der sker en vis indsivning af saltvand gennem sluserne, hvilket kan aflæses i målingerne fra Bygholmengen ved Centralslusen og fra Østerild Fjord ved Arupdæmningen, hvor der hersker svagt brakke forhold. Der har ikke i 2008 eller de foregående år været digebrud eller indledning af saltvand, som kunne have ført til unormalt høje saltholdigheder, og de målte værdier i 2008 afviger ikke fra det normale, omend de var en smule højere end i 2007.

4.1.3 Driftsforhold

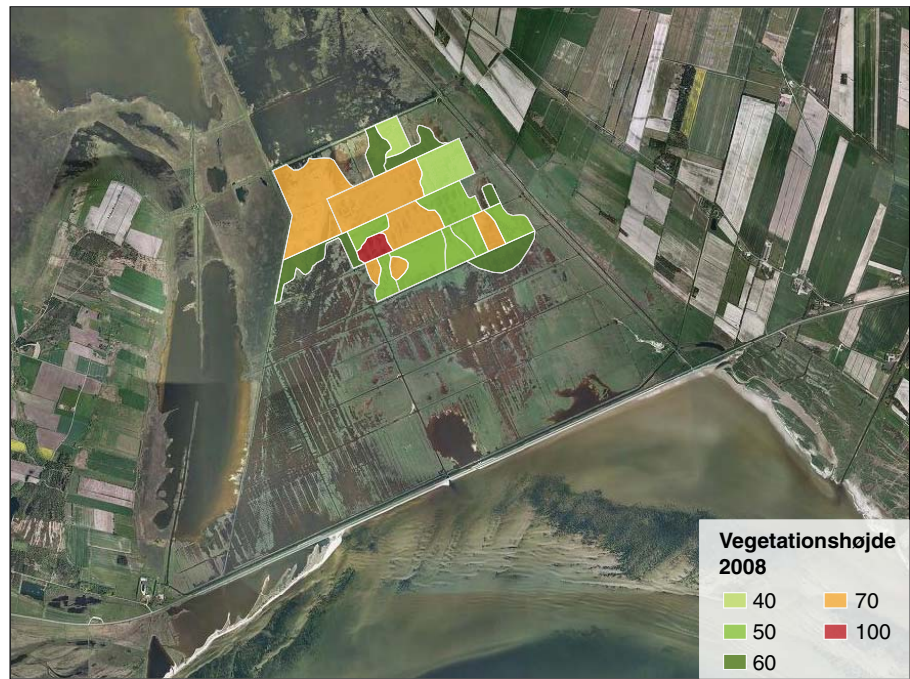
Den naturlige succession i de fleste af de naturtyper, der findes i Vejlerne, er tilgroning med rørskov og pilekrat. For at holde engene åbne afgræsses de med kreaturer.

På Bygholmengen græssede i 2008 304 kreaturer i perioden 2. juni til 13. september. På enggennemgangen 8. juni blev vegetationshøjden i de mest tilgroede dele (vegetation 40 cm eller højere) på den nordlige del af engen kortlagt (Fig. 7). Ifølge DMU-rapporten Søgaard m.fl. (2003) kræver både engryle og brushane en vegetationshøjde på højst 10 cm i perioden 1. april-15. juli (bortset fra enkelte tuer).

I Kogleakssøen blev den i driftsplanen (Riis 2007) anviste slåning eller tromling af den nordlige halvdel af øerne (i lige år i månederne august-september) ikke udført. Tilgroningen af lokaliteten er nu mere omfattende end tidligere set i eng-strimlen langs det nord-syd-gående dige (Fig. 8) samt hele den sydlige del. Endvidere har de små øer i selve søen (Fig. 9) i 2008 været så tilgroede, at bl.a. sortterner og fjordterner havde vanskeligt ved at etablere sig.

I den sydlige del af Bygholm Vejle Nord, i området umiddelbart nord for Krapdiget langs med Østre Landkanal, har der i en godt tiårig periode været foretaget pleje af et område med åben rørsump, som har fungeret som "blåt bånd"-overgangszone. Når plejen ikke sker, gror området til. Aktive tiltag for at hæmme tilgroningen i 2008 er anvist i driftsplanen for Vejlerne (Riis 2007), men denne pleje blev ikke udført. Det bemærkes, at der, ud over tagrør og urter er en begyndende opvækst af pilebuske i dette område.

Figur 7. Vegetationshøjder på den nordlige del af Bygholmen- gen (kortlagt 8. juni 2008).

Figur 8. Kogleakssøen 1. juli 2008; tilgroning langs diget, hvor der ikke længere græsses. Diget er nyligt slået på dette tidspunkt. Ynglepladserne for sortterne er tilgroet, og den vigtige "blå bånd"- zone eksisterer ikke længere. Foto: Henrik Haaning Nielsen, ornit.dk.

I de Vestlige Vejler er engene omkring Vesløs Vejle, i Trekanten og på begge sider af Storeholm blevet mere egnede for engfugle som følge af slåning og kreaturgræsning. Dette har bl.a. betydet flere ynglende store kobbersnepper i området. Engene på vestsiden af Arup Vejle er derimod under tilgroning.

Figur 9. Kogleakssøen 6. august 2008. Øerne, der udgør vigtige ynglepladser for bl.a. sortterne og dværgmåge, er groet til og blev ikke benyttet af disse arter i 2008. Foto: Henrik Haaning Nielsen, ornit.dk.

På trods af de anbefalinger vedrørende slåning af engene i august-september, som blev givet i driftplanen for Vejlerne (Riis 2007), blev der foretaget slåning af et ca. 156 ha stort område i de fire nordligste parceller af Bygholmengen allerede 18.-19. juni (Fig. 10, Fig. 11). I Arup Vejle var dele af engene langs vestbredden slået før 6. juni (Fig. 12). Resten af engene (fra Vesløs Vejle til Dykkerslusen), der udgør vestbredden af Arup Vejle, blev slået før 6. juli. Det samme gjaldt hele østbredden af Østerild Fjord.

Figur 10. Område slået på den nordlige del af Bygholmengen 18.-19. juni 2008.

Figur 11. Slåning af Bygholmengen, 19. juni 2008. Foto: Henrik Haaning Nielsen, ornit.dk.

Figur 12. Nyslået område med høje tagrør på vestbredden af Arup Vejle, 6. juni 2008. Foto: Jørgen Peter Kjeldsen, ornit.dk.

Slåningen var hårdt tiltrængt, men tidspunktet for årets slåning faldt uheldigt i forhold til samtlige engfugles ynglecycclus og har givetvis haft væsentlig betydning for såvel rugende som ungeførende fugle. Det kan således nævnes, at der i det slåede areal på Bygholmengen, blot 13 dage før slåningen blev foretaget, var optalt 13 par engryler og 5 brushøner med yngleadfærd.

4.1.4 Drænkkanaler med udløb gennem reservatet i Arup Vejle

I juni konstateredes, at flere drænkkanaler, som fører igennem reservatet i Arup og Vesløs Vejler, var ikke bare oprensede, men uddybede i et omfang, så sten og mineraljord var gravet op. I et enkelt tilfælde var en grøft helt nygravet langs reservatgrænsen og lidt ind i reservatet ved Vesløs Vejle, og et andet sted var et spor fra gravemaskinens dæk gennem engen så dybt, at det fungerede som en ny grøft (Fig. 13-16). Også ved Dykkerslusen var en eksisterende grøft oprenset mere end nødvendigt. Sådanne grøfter har en udtørrende effekt på engene i reservatet.

Figur 13. Nyoprensede og ny-gravede drænkkanaler gennem reservatet ved Vesløs og Arup Vejle, juni 2008. I et tilfælde drejer det sig om et spor efter en gravemaskine der har en dybde, så det har en drænende effekt.

Figur 14. Gravemaskinespor gennem engen ved Vesløs Vejle, 5. juni 2008. Foto: Jørgen Peter Kjeldsen, ornit.dk.

Figur 15. Nygravet drænkana1 i engen ved Vesl8s Vejle, 5. juni 2008. Foto: J8rgen Peter Kjeldsen, ornit.dk.

Figur 16. Nyoprenset drænkana1 gennem engen i syd8st-hj8rnet af Arup Vejle, 5. juni 2008. Foto: J8rgen Peter Kjeldsen, ornit.dk.

4.2 Ynglefugle

4.2.1 Rørdrum

Vejlerne er Danmarks vigtigste yngleområde for rørdrum, som er optaget på EF-fuglebeskyttelsesdirektivets Bilag 1. Årets ynglebestand blev opgjort til 170 par rørdrummer. Dette er lidt flere end i 2007 (144) og 2006 (138) og på højde med antallet i 2005 (162) (Kjeldsen & Nielsen 2008, Nielsen 2006a, 2006b). Som tidligere var det de største rørskovsområder, som husede de fleste fugle: Bygholm Nord 46 paukende rørdrummer, Selbjerg Vejle 52 og Tømmerby Fjord 30 (Fig. 17 og 18).

Figur 17. Territoriefordeling for rørdrum i de Østlige Vejler, 2008.

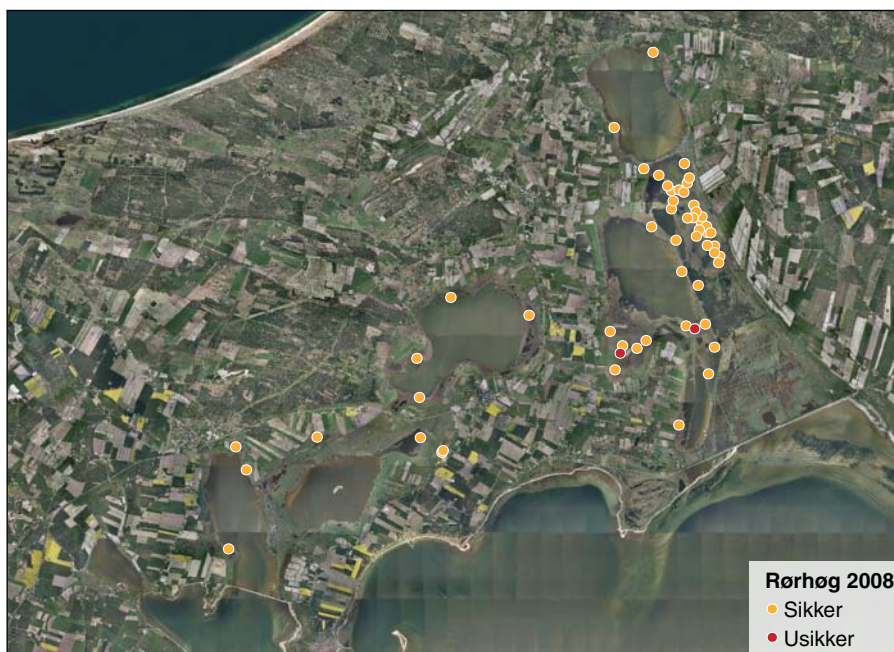
Figur 18. Territoriefordeling for rørdrum i de Vestlige Vejler, 2008.

4.2.2 Rørhøg

Rørhøg er ligeledes på EF-fuglebeskyttelsesdirektivets Bilag 1. Ynglebestanden blev i 2008 opgjort til 54-56 par (Fig. 19). Dermed er bestanden oppe på niveau med 2005 (53) efter lavere bestandstal i 2006 (49) og 2007 (43).

Figur 19. Territoriefordeling for rørhøg i Vejlerne, 2008. Der er sondret mellem sikre og usikre ynglefokomster.

Knap halvdelen af bestanden er optalt i Bygholm Nord Rørskov. Det er ikke umiddelbart til at forklare, hvorfor den udbredte rørskov i Tømmerby Fjord ikke huser mere end 4 par, når den meget mindre rørskov i Han Vejle huser 5 par. Tidligere (2001) har der været registreret op til 11

par i Tømmerby Fjord. Til gengæld er det nyt med så mange territorier i Han Vejle.

Rørhøg overvåges i NOVANA. Et samlet udbredelseskort for arten i Danmark ventes udarbejdet i 2009 på basis af indberetninger i DOFbasen.

4.2.3 Klyde

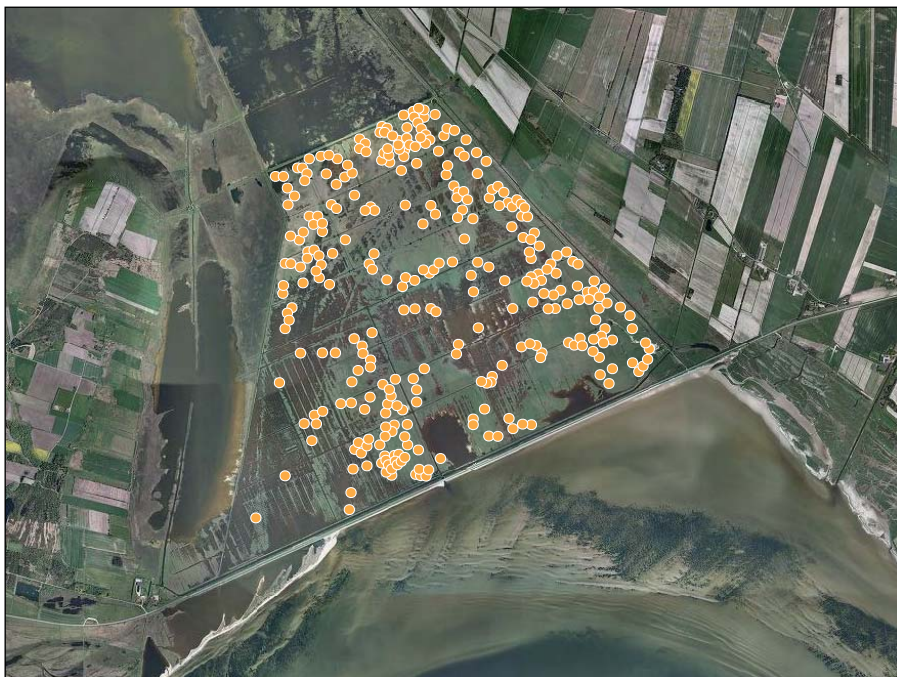
Klyde står, som de to foregående arter, på EF-fuglebeskyttelsesdirektivets Bilag 1. Ynglebestanden blev i 2008 opgjort til 215 par, med 189 par på Bygholmengen og de resterende i Arup Vejle (10 par, heraf 8 på øen Melsig) og Østerild Fjord (16 par). Årets ynglesucces skønnes at have været meget dårlig, og kun få unger blev flyvefærdige. Der var tale om en fremgang i forhold til det meget lave niveau i 2007 (110 par), men arten er samlet set gået meget tilbage i Vejlerne over de seneste år. Omkring 2000, hvor der var en række år med gode vandstandsforhold sammenfaldende med en meget lav rævebestand, ynglede op til 500-700 par klyder i Vejlerne.

Fuglenes antal og ynglesucces på Bygholmengen er tæt korreleret til vandstanden. Den 12. april taltes 920 fugle på engen, og der var således basis for en større ynglebestand. I forhold til 2007 var vandstandsniveauet betydeligt bedre for fuglene i etableringsperioden i april. Således lå vandstanden på -6 cm DNN medio april og på -14 cm DNN primo maj. Opstemningstærsklen på -15 cm DNN betragtes som det nedre vandstandsniveau for normale eller gode ynglesæsoner for de kolonirugende fugle på engen. Imidlertid var maj meget varm og tør, hvilket betød en væsentlig udtørring af engens lavvandede pander og dermed øget mulighed for adgang til kolonierne for rovpattedyr. Ultimo maj var vandstanden nede på -31 cm DNN, hvilket også var niveauet gennem juni. Det blev således en ringe ynglesæson for klyde trods ganske gode vandstandsforhold i starten af ynglesæsonen.

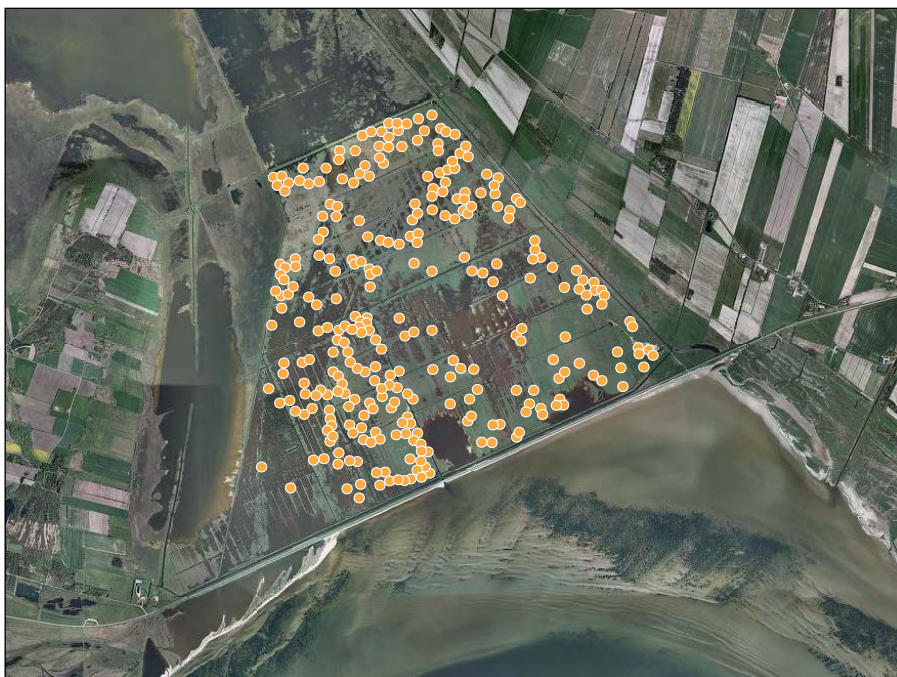
4.2.4 Vibe

Arten blev kun overvåget på Bygholmengen, hvor der blev kortlagt 303 par (Fig. 20). Det er lidt flere end i 2007 (293 par) og 2006 (273), men færre end i 2000-2003, hvor over 400 par ynglede på Bygholmengen. Efter at en stor del af Bygholmengens viber i 2007 fandtes på den vestlige del af engen (Fig. 21), var fordelingen af vibeterritorier i 2008 mere "normal", med flest par på engens østlige del. Således var der 200 territorier øst for midterkanalen mod 161 i 2007. Især er forskellen mellem 2007 og 2008 påfaldende i parcellerne 3-7 (talt sydfra) vest for midterkanalen. En del af disse omrokeringer er givetvis betinget af vandstanden, men generelt mangler der viden om vibernes – og andre ynglende vadefugles – fordeling på Bygholmengen i forhold til fysiske parametre.

Figur 20. Territoriefordeling for vibe på Bygholmengen, 2008.

Figur 21. Territoriefordeling for vibe på Bygholmengen, 2007.

4.2.5 Lille præstekrave

Der ynglede to par ynglede på Bygholmengen og et par i Østerild Fjord. Fuglene med territorial adfærd sås på juni-gennemgangene. Det er givetvis årets meget tørre forhold, der har givet mulighed for disse ynglepar, idet arten blot bliver konstateret ynglende i Vejlerne visse år.

4.2.6 Engryle (almindelig ryle)

Den samlede ynglebestand blev i 2008 opgjort til 48-53 par, heraf 45-48 par på Bygholmengen og 3-5 par i Arup Vejle (Fig. 22 og 23). Der er tale om en nedgang fra 59-60 par i 2007 og 54 par i 2006 (Kjeldsen & Nielsen 2008, Nielsen 2006b).

Figur 22. Fordeling af ynglende engryler på Bygholmengen i 2008. Der er sondret mellem fugle, der kun er fundet i maj, kun er fundet i juni og fundet begge måneder.

Figur 23. Fordeling af ynglende engryler i Vesløs/Arup Vejler i 2008.

Arten blev kortlagt på begge gennemgange af Bygholmengen, og når der i juni fandtes territorier længere væk end 200 meter fra territorier kortlagt i maj, blev de regnet som nye par. Denne metode har altid været anvendt ved bearbejdning af tællingerne i Vejlerne. Der blev fundet 26 ter-

ritorier i maj og 31 i juni, hvoraf 9 var kortlagt også i maj (se fordeling på Fig. 22). Det var bemærkelsesværdigt, at mange territorier fundet i maj på den sydvestlige del af engen ikke kunne genfindes i juni. Det tyder på, at mange af disse par ikke gennemførte ynglecycklus.

Forholdene var i 2008 meget tørre på alle enge, som ikke var delvist beskyttede mod udtørring ved hjælp af diger. Den lange varmeperiode uden nedbør fra midten af maj fik stor betydning for engrylernes ynglesucces, og mange par har givetvis opgivet at yngle. På Bygholmengen, hvor man driftsmæssigt har mulighed for at opretholde en engfuglevenlig vandstand, sås kun en begrænset tilbagegang i forhold til 2007. Her optaltes 45-48 par i forhold til 50-51 par i 2007, hvilket er en tilbagegang på 8%. På artens øvrige kernelokaliteter var tilbagegangen mere betydelig. Således fra 9 par i 2007 til 3-5 par i 2008 i Arup Vejle, fra 27-31 par til 12 par på Agger Tange samt fra 14-15 par i 2007 til 7-10 par i 2008 på Harboøre Tange (ornit.dk's tællinger for DMU). På Tipperne blev der i 2008 optalt 25 par, hvilket er en tilbagegang på 34% i forhold til de 38 par, der blev optalt i 2007 (Thorup 2008).

Bestandsniveauet gennem 1994-2003 var i størrelsesordenen 70-80 par (Kjeldsen 2008). Vejlerne, særligt Bygholmengen, synes at være den danske lokalitet, hvor engrylen klarer sig bedst, og bestandstilbagegangen har været mindst.

Figur 24. Et par af Bygholmengers engryler 2008. Foto: Henrik Haaning Nielsen, ornit.dk.

4.2.7 Brushøne

Ynglebestanden i Vejlerne blev i 2008 opgjort til 7 brushøner. Der blev registreret fire tydeligt yngleurolige høner på Bygholmengen. Desuden observeredes tre svagt yngleurolige høner samme sted (Fig. 25). Det lave antal var, trods alt, en stigning i forhold til 2007 (2-6 høner) og 2006 (4-5 høner) (Kjeldsen & Nielsen 2008, Nielsen 2006b). Arten er meget variabel i antal, og i perioden 1978-2003 svingede den optalte bestand, udtrykt som yngleurolige høner, mellem 83 i 1988 og 0 i 1996 (Kjeldsen 2008).

Figur 25. Fordeling af yngleurolige brushøner på Bygholmengen i 2008. Der er sondret mellem sikre og usikre yngleforekomster.

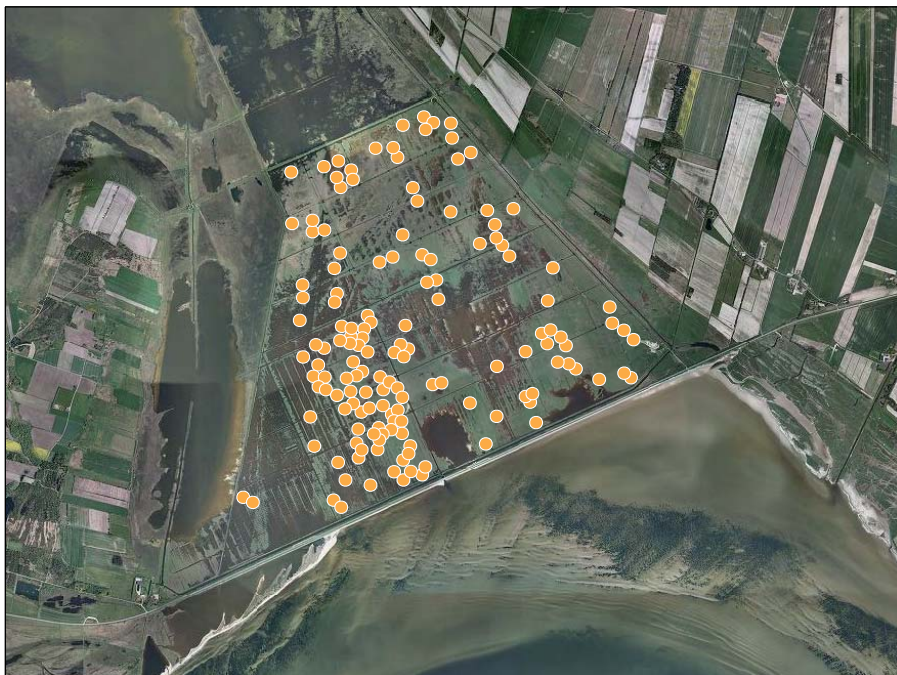
Der var i begyndelsen af maj en større danseplads på engene i Trekanten, Vesløs Vejle, med op til 728 fugle. Dette tidligere meget karakteristiske fænomen for denne lokalitet har været fraværende i nogle år, men blev på ny iagttaget fra 2007, med op til 170 fugle (Kjeldsen & Nielsen 2008). Gennem 1980'erne og dele af 1990'erne var Trekanten kendt som en klassisk lokalitet for dansende brushøns, men grundet tilgroning af engene var fænomenet ophørt i en lang årrække. Siden 2007 er tilgroningen standset pga. slåning og kreaturafgræsning, og raste- og dansepladsen bliver nu benyttet på ny. Efterfølgende trækker langt de fleste af disse brushøns øjensynligt videre nordpå.

Arten synes på vej til helt at forsvinde som dansk ynglefugl, og det er uvist, om plejeforanstaltninger vil kunne ændre på dette. Vejlerne rummer formentlig stadig tilstrækkelig variation i engenes vegetationsstruktur og -højde til at opfylde brushønsenes ynglekrav. Det er dog ikke utænkeligt, at der, såfremt raste- og dansepladserne bliver plejet, vil kunne ske et vist "afkast" til den lokale ynglebestand. Brushønen er kendt for en nomadisk strategi, hvor den kan slå sig ned og yngle, hvor forholdene er gode.

4.2.8 Stor kobbersneppe

Den samlede ynglebestand på 163 par blev overvejende optalt på Bygholmengen med 148 par (Fig. 26). Dette var en fremgang i forhold til 2007, hvor der sammenlagt var 157 par, heraf 143 par på Bygholmengen. Der ser ud til at ske en gradvis tilbagevenden til tidligere tiders høje bestandsniveau. Bestanden i 2000-2003 var på i størrelsesordenen 200 par efter lave antal i 2006 (145) og specielt 2005 (128). I 2008 optaltes 15 par i Vesløs/Arup Vejler (Fig. 27), hvilket er en stigning fra 2007, hvor der blev optalt 12 par, og mere end en fordobling i forhold til 2005 og 2006 (Kjeldsen & Nielsen 2008). Alle par taltes i området omkring Vesløs Vejle og Storeholm. Fordelingen af territorier i 2008 på Bygholmengen med en næsten ligelig fordeling mellem den østlige og vestlige del, minder meget om fordelingen i 2007.

Figur 26. Territoriefordeling for stor kobbersneppe på Bygholmengen, 2008.

Figur 27. Territoriefordeling for stor kobbersneppe i Vesløs/Arup Vejler, 2008.

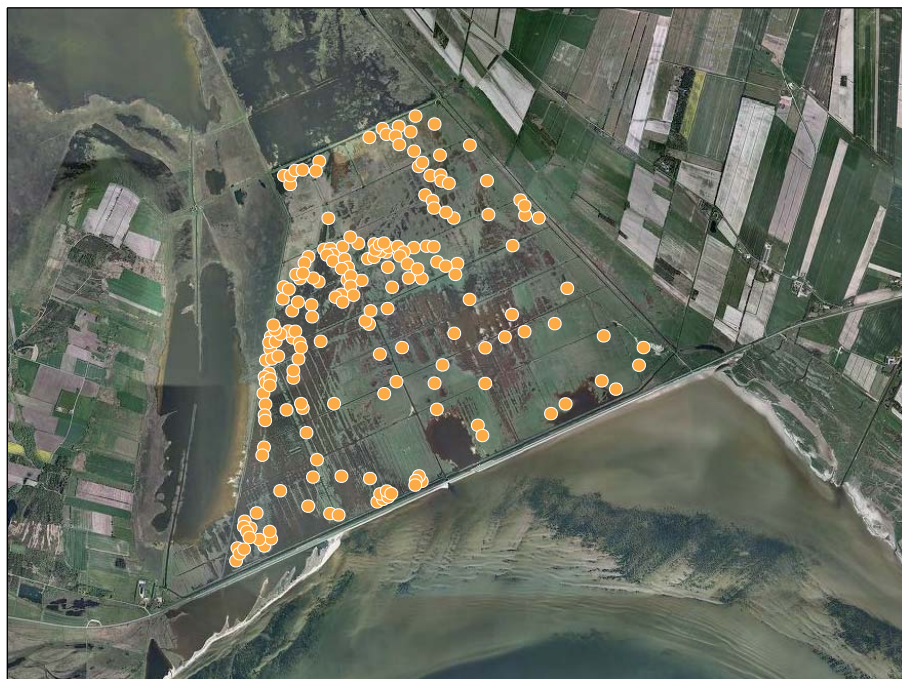

4.2.9 Rødben

Der blev kortlagt i alt 233 territorier af arten fordelt med 192 par på Bygholmengen, 32 par i Vesløs/Arup Vejle og 9 par på østsiden af Østerild Fjord (Fig. 28 og 29). Dette er en væsentlig tilbagegang i forhold til 2007, som givetvis skyldes de meget tørre forhold på engene. Således var bestanden i 2007 på 326 par, fordelt med 235 par på Bygholmengen, 78 i Vesløs/Arup Vejle samt 13 par på østsiden af Østerild Fjord (Kjeldsen & Nielsen 2008). Fordelingen af territorier var tydeligt koncentreret om-

kring de vandførende kanaler og endnu vandfyldte pander. Således registreredes stedvist høje tætheder på de nordligste parceller, da der på tidspunktet for engennemgangen blev ledt vand ind fra Østre Landkanal, og disse havde vand i flere kanaler og pander. Desuden var koncentrationerne høje langs kanalen, der flankerer Bygholmængens vestside.

Figur 28. Territoriefordeling for rødben på Bygholmengen, 2008.

Figur 29. Territoriefordeling for rødben i Vesløs/Arup Vejler og østsiden af Østerild Fjord, 2008.

4.2.10 Dværghmåge

Der var i 2008 to par dværghmåger i Vejlerne, der begge gjorde yngleforsøg i Kogleakssøen. Tilsyneladende begyndte kun ét af parrene egentlig ynglen, men begge par udviste yngleadfærd tidligt på sæsonen. Ligesom sortterneerne virkede dværghmågerne meget søgende i jagt på en egnet yngleplads, bl.a. optrådte op til otte adulte fugle i en periode i starten af maj sammen omkring en pande på den nordlige del af Bygholmengen, uden at der dog blev set yngleadfærd (Fig. 30).

Figur 30. Flere par dværghmåger holdt i en kort periode til ved en pande på den nordlige del af Bygholmengen og bragte mindelser om en tid, hvor arten ynglede talrigt i Vejlerne. Der blev dog ikke set konkrete indikationer på, at fuglene forsøgte at yngle på stedet i 2008. Her ses en del af flokken på 8 ad. og 5 fugle i andet kalenderår, 7. maj 2008. Foto: Henrik Haaning Nielsen, ornit.dk.

I 2007 var reden i Kogleakssøen placeret på en mudderbanke omgivet af hættemåger og fjordterneer, men tilgroningen af denne lokalitet er nu så omfattende, at områder med egnede ynglepladser er få. At det ene af årets par tilsyneladende havde rede og æg, sandsynliggøres af en adult fugl, som i starten af juni blev set lette fire gange fra samme sted midt i sortternekolonien for at jage rørhøge væk. Dværghmågen vendte alle fire gange tilbage til samme sted. Men senere optrådte fuglene ikke længere stedfaste, og yngleforsøget må være opgivet.

Dværghmåge ynglede regelmæssigt i Vejlerne indtil omkring 1980. Siden 1997 har mindst ét par årligt gjort yngleforsøg, skønt der sjældent har været ynglesucces (Kjeldsen 2008).

4.2.11 Fjordterne

Den samlede ynglebestand af fjordterne blev i 2008 opgjort til 35 par med 13 par på Bygholmengen og 22 par på Melsig i Arup Vejle. Dette er en væsentlig nedgang i forhold til 2007 (57 par). Arten forsøgte tilsyneladende at etablere sig nord for Vestsøen, i samme område hvor der i 2007 ynglede 11 par. De opgav imidlertid hurtigt. I Kogleakssøen var der i år ingen ynglepar, hvilket sandsynligvis skyldtes den omfattende tilgroning og deraf følgende mangel på egnede ynglepladser. Med hensyn til fuglene på Melsig er der ingen oplysninger, som kan belyse ynglesuccesen. Der var i Vejlerne 32 par fjordterneer i 2005 og 44-45 par i 2006 (Nielsen 2006a, 2006 b).

4.2.12 Havterne

Ynglebestanden på 64 par blev kortlagt på Bygholmengen d. 15. maj. Dette antal udgør hele bestanden af havterne i Vejlerne. Antallet er næsten på niveau med 2007 (71 par), men er en halvering i forhold til 2006, hvor der optaltes 132 par (Nielsen 2006b). Havterne er som koloniruger afhængig af en relativt høj vandstand, som kan yde delvis beskyttelse mod redeprædation.

4.2.13 Sortterne

Den samlede ynglebestand talte i 2008 29-40 par. Alle ynglepar var i Kogleakssøen. Ingen unger blev flyvefærdige.

Bestandsstørrelsen er fundet ved at optælle antallet af opflyvende fugle ved overflyvning af potentiel prædator. Antallet af opflyvende, rugende fugle har været 35, og det største antal set over kolonien har været 57, svarende til mindst 29 par. Der er imidlertid ikke optalt på tidspunkter, hvor alle fugle i kolonien kan forventes at være samlet, så der er derfor anvendt en standardomregningsfaktor for måge/ternekolonier på 0,7 på det maksimale antal ($0,7 \times 59$), hvorved maksimumantallet på 40 par er fremkommet.

Ved ankomsten virkede sortterne rastløse og rådvilde i deres søgen efter egnede ynglepladser. Først 3 uger efter de første fugle var ankommet, noteredes 11. maj en egentlig etablering af yngleplads i overgangen mellem Kogleakssøen og søen Store Gollum. 17. maj blev der talt 35 opflyvende fugle fra rederne, men allerede 20. maj var kolonien opgivet og forladt.

I begyndelsen af juni etablerede sortterne sig på ny, men da med knap så mange fugle. Antallet af opflyvende, rugende fugle var da 27, og det største antal set over kolonien var 43, svarende til mindst 22 par. Ved brug af standardomregningsfaktoren (se ovenfor) vurderes bestanden i andet forsøg til 22-30 par. Omkring 23.-24. juni blev Danmark ramt af kraftig blæst (op til stormende kuling i styrke), hvilket resulterede i, at alle sortterner opgav yngelen og forlod kolonien.

Ynglepladsen i Bygholm Nord, der blev benyttet i 2007, husede ingen sortterner i 2008.

Situationen i Kogleakssøen er at betegne som kritisk i forhold til sortternens fortsatte eksistens som ynglefugl her. Dette skyldes først og fremmest mangelen på egnede ynglepladser som følge af tilgroning. Således var alle små øer i søen i 2008 tilgroet med meterhøje tagrør, og den valgte yngleplads var reelt set eneste område, som i 2008 havde tilstrækkelig lav vegetation til redeetablering.

4.2.14 Plettet rørvagtel

Der blev blot registreret fem piftende fugle i 2008 (Fig. 31). Der er således tale om et antalsmæssigt ringe år for arten, hvilket muligvis kan tilskrives det nedbørsfattige forår og sommer. Der var tre fugle i den sydlige del af Selbjerg Vejle og to omkring Vesløs Vejle. De seneste år har niveauet ligget på 16 fugle i 2007, 19 i 2006 og ni i 2005 (Kjeldsen & Nielsen 2008, Nielsen 2006a, 2006b).

Figur 31. Territoriefordeling for plettet rørvagtel i Vejlerne, 2008.

4.2.15 Trane

Der var i 2008 et sikkert og to sandsynlige ynglepar. Parrene var fordelt med henholdsvis et i Selbjerg Vejle og to i Bygholm Nord Rørskov. Regelmæssig aktivitet af traner er set begge steder, og 17. maj sås et par med en unge nord for Krapdiget. 27. juni blev familien set på ny, men da var ungen flyvefærdig. Siden starten af 1990'erne er der de fleste år iagttaget traner med yngleadfærd i Vejlerne (Kjeldsen 2008). Der har i de seneste år været 2-3 par bortset fra 2006, hvor der blot blev observeret et par.

5 Litteratur

Kjeldsen, J.P. (2008): Ynglefugle i Vejlerne efter inddæmningen, med særlig vægt på feltstationsårene 1978-2003. – Dansk Ornitologisk Fornings Tidsskrift 102: 1-240.

<http://www.dof.dk/sider/images/stories/publikationer/doft/dokumenter/vejlerne.pdf>

Kjeldsen, J.P. & Nielsen, H.H. (2008): Overvågning af ynglefugle i Vejlerne, 2007. – Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet. – Arbejdsrapport fra DMU nr. 242. 32 s.

<http://www.dmu.dk/Pub/AR242.pdf>

Nielsen, H.H. (2006a): Udvalgte ynglefugle i Vejlerne (2005): – Rapport til Aage V. Jensens Fonde. 32 s.

Nielsen, H.H. (2006b): Udvalgte ynglefugle i Vejlerne (2006): – Rapport til Aage V. Jensens Fonde. 61 s.

Pihl, S., Clausen, P., Laursen, K., Madsen, J. & Bregnballe, T. (2003): Bevaringsstatus for fuglearter omfattet af EF-fuglebeskyttelsesdirektivet. – Danmarks Miljøundersøgelser. Faglig rapport fra DMU nr. 462. 130 s.

http://www2.dmu.dk/1_viden/2_Publikationer/3_fagrappporter/rapporter/FR462.PDF

Pihl, S. & Kahlert, J. (2004): Teknisk anvisning for overvågning af ynglefugle. - Danmarks Miljøundersøgelser. Teknisk anvisning fra DMU's Fagdatacenter for Biodiversitet og Terrestrisk Natur F1. 69 s.

Rasmussen, P.A.F. & Nielsen, H.H. (2003): Ynglefugle i Vejlerne (2002): – Danmark Miljøundersøgelser. Nyhedsbrev fra DMU, Afd. for Kystzoneøkologi.

http://www2.dmu.dk/1_om_dmu/2_afdelinger/3_vibi/nyhedsbreve/dmu_kyst_vejlerne_2002.pdf

Riis, N. (red.) (2007): Driftsplan for Vejlerne. Hovedrapport. – COWI for Aage V. Jensen Naturfond. 142 s.

http://websag.mim.dk/IndsendtIdeerVandOgNatur/filer/20071222143121/Driftsplan_Vejlerne.pdf

Søgaard, B., Skov, F., Ejrnæs, R., Nielsen, K.E., Pihl, S., Clausen, P., Laursen, K., Bregnballe, T., Madsen, J., Baatrup-Pedersen, A., Søndergaard, M., Lauridsen, T.L., Møller, P.F., Riis-Nielsen, T., Buttenschøn, R.M., Fredshavn, J., Aude, E. & Nygaard, B. (2003): Kriterier for gunstig bevaringsstatus. Naturtyper og arter omfattet af EF-habitatdirektivet og fugle omfattet af EF-fuglebeskyttelsesdirektivet. 3. udgave. – Danmarks Miljøundersøgelser. Faglig rapport fra DMU nr. 457. 462 s.

http://www2.dmu.dk/1_viden/2_Publikationer/3_fagrappporter/rapporter/FR457.PDF

Søgaard, B., Pihl, S. & Wind, P. (2006): Arter 2004-2005. NOVANA. – Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet. Faglig rapport fra DMU, nr. 582. 148 s.

http://www2.dmu.dk/1_viden/2_Publikationer/3_fagrappporter/rapporter/FR582.pdf

Søgaard, B., Pihl, S. & Wind, P. (2007): Arter 2006. NOVANA. – Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet. Faglig rapport fra DMU, nr. 644. 88 s.

<http://www2.dmu.dk/Pub/FR644.pdf>

Thorup, O. (2008): Ynglefuglene på Tipperne (2008). – Nyhedsbrev fra DMU.

http://www.dmu.dk/Om_DMU/Afdelinger_organisation/Vildtbiologi_Biodiversitet/VIBINYT/

DMU Danmarks Miljøundersøgelser

Danmarks Miljøundersøgelser er en del af Aarhus Universitet. På DMU's hjemmeside www.dmu.dk finder du beskrivelser af DMU's aktuelle forsknings- og udviklingsprojekter.

DMU's opgaver omfatter forskning, overvågning og faglig rådgivning inden for natur og miljø. Her kan du også finde en database over alle publikationer som DMU's medarbejdere har publiceret, dvs. videnskabelige artikler, rapporter, konferencebidrag og populærfaglige artikler.

Yderligere information: www.dmu.dk

Danmarks Miljøundersøgelser
Frederiksborgvej 399
Postboks 358
4000 Roskilde
Tlf.: 4630 1200
Fax: 4630 1114

Administration
Afdeling for Arktisk Miljø
Afdeling for Atmosfærisk Miljø
Afdeling for Marin Økologi
Afdeling for Miljøkemi og Mikrobiologi
Afdeling for Systemanalyse

Danmarks Miljøundersøgelser
Vejlsovej 25
Postboks 314
8600 Silkeborg
Tlf.: 8920 1400
Fax: 8920 1414

Afdeling for Ferskvandsøkologi
Afdeling for Marin Økologi
Afdeling for Terrestrisk Økologi

Danmarks Miljøundersøgelser
Grenåvej 14, Kalø
8410 Rønne
Tlf.: 8920 1700
Fax: 8920 1514

Afdeling for Systemanalyse
Afdeling for Vildtbiologi og Biodiversitet

[Tom side]

OVERVÅGNING AF YNGLEFUGLE I VEJLERNE 2008

I rapporten fremlægges resultater af overvågning af udvalgte arter af ynglefugle på Fuglebeskyttelsesdirektivets Bilag I samt enkelte andre arter i Vejlerne i 2008. Overvågningen var i 2008 koncentreret om bl.a. rørdrum, sortterne og plettet rørvagtel. Der blev kortlagt 170 territorier af rørdrum, hvilket er en fremgang i forhold til de foregående tre år. Sortternebestanden blev opgjort til 29-40 par, men ternerne havde svært ved at etablere sig på grund af tilgroning på ynglepladserne, og selvom fuglene gjorde to forsøg lykkedes det ikke at få unger på vingerne. Plettet rørvagtel havde med blot fem registrerede fugle en af de dårligste ynglesæsoner nogensinde.